

mens hende ved Gelænderet andre staar i en lang Rad og venter paa at faa deres Bøger mærkede af paa Kortene.

Her er store og smaa Børn velkomne, og man er villige til at hjælpe dem til Rette og vejlede dem.

Her findes ingen store Plakater, der paabyder „STILHED“, „INGEN SNAKKEN“, eller sligt. En Gang imellem bliver de vel lidt højroastede og støjende, men der er ingen gamle Sørlinge, der studerer her og som stadig klager til Bibliotekaren over deres Spektakkel, som i de fleste Biblioteker. Dette er deres eget, et frit offentligt Børnebibliothek.

Bm.

En Skolegerning i Sønderjylland.

I Højskolebladet giver Frøken Elise Lindberg en interessant Skildring af sit Arbejde i Sønderjylland i Aarene 1872—88. Hun har i den Tid udsendt 48 danske Lærerinder og i alt undervist 161 voksne og 51 Børn, de sidste baade i Dag- og i Aftenskoler. I den første Art Skoler beholdt hun ofte Børnene til det 15de—16de Aar, da Forældrene fandt, de var „lige saa gode som Højskoler.“ I de sidste blev der undervist i Haandgøring ved Siden af fortællende Fag. Vi nægter os ikke at citere følgende: Blandt de Børn, der gik i Aftenskolen, var flere store Drengene, der om Sommeren skulde have Tjeneste. Da vi sidst i April havde Aftenskole, sagde jeg til Børnene, at nu var det bedst at slutte for denne Gang, men dersom de efter Høst havde Lyst at komme igen, skulde det fornøje mig at begynde, hvor vi nu slap. Da traadte den største af Drengene frem og sagde, om de ikke nok maatte blive ved at komme hele Sommeren, for, sagde han lidt undselig, dersom vi maatte komme en Time senere, end vi plejer, saa har vi betinget os det i vor Kondition, at vi maa vedblive at gaa i Aftenskole, naar vi har flyttet Kreaturerne. Jeg blev naturligvis rørt over dette Bevis paa, hvor glade de var ved den Aften, og sagde „Jo“. Og disse Tjenestedrengene kom saa i deres Søndagsklæder og saa meget lykkelige ud, og alle Børnene var meget fornøjelige, oplagte til alt, livlige og forstandige. Den Sommer høstes mange danske Sange i Engene.“

Tonen.

(Af „Nylænde“).

Hvad er det for en sølsom, en kærlighedsfuld Røst, der synger Vuggesange for al min tunge Brøst —

Hvad er det for en Stemme, en mild men graadfyldt Klang, der i mit Hjerte toner som himmelsk Jubelsang?

Hvem anslaa de Akkorder af blandet Moll og Dur, der faar mig til at sitre som fangen Fugl i Bur —

Hvem rører Harpestrengene og Tryllefløjtespil, der bruser i mit Hoved, saa Blodet farer til?

Det stormer og det jager; al Livskraft bryder ud, — det er som Guddomstanker ved Trolddom skyder Skud!

Hør — Barnefynd fra Skoven og Jættekor fra Ur akkompagnerer Hymner i Luft og Fossedur!

Fuldt alle Røster samles til skønnest Symfoni i Vaarens unge Kræfter, Naturens Melodi.

Og Tonen dirrer længe, — en liflig Efterklang

af Aarets nye Vise, den gamle Foraarssang.

L. B.

Husøkonomi som Undervisningsfag af Birgitte Berg-Nielsen.

Den lille Pjece er ikke et varmt, veltalende Indlæg for den huslige Dygtigheds Værd, saaledes som Forfatterinden tidligere har leveret; nej, det er Tal og Navne, der optræder som Kendsgerninger for at oplyse os om, hvorledes andre Lande har grebet Sagen an.

Der er gode paalidelige Oplysninger fra Europas Kulturstater. Ved Siden deraf gives en Oversigt over de senere Aars hjemlige Arbejde for denne Sag. Man faar det Indtryk, at vi er komne ind paa den rette Vej, og at det bærer godt fremad.

Pjecen kan med alle sine tørre Opregninger virke trættende; men alle disse Oplysninger, samlede inden for et saa snevert Omraade, sigter mod et ganske bestemt Maal, nemlig Oprettelsen af en Højskole for Husøkonomi, hvorved Videnskabens Forskninger paa Landbrugets, Kvægdriftens og Mejeriets Omraade ogsaa kunde komme Husholdningen og Kvindernes Arbejde inden for Hjemmets Døre til Gode.

Igennem vor udmærkede Landbohøjskole har vi de bedste Betingelser herfor; vi kan kun ønske, at de, der arbejder for denne Sag, maa have Held med sig.

Elise Hansen.

Loven om Formueforholdet mellem Ægtefæller.

En af vore ny Abonnenter har rettet følgende Spørgsmaal til os:

„Hvad forstaaes der egentlig ved, at to nygifte opretter „Ægtepagt“, og hvor skal man kan det ikke siges gaende? Eller hvordan har det sig med, at Ægtepagten nu er bleven saa nødvendig siden den ny Lov om Formueforholdet mellem Ægtefæller?“

Ved Ægtepagt kan de *vordende* Ægtefæller ordne deres Formueforhold, som de vil; dog kan det ikke gyldigt vedtages, at den ene Ægtefælles hele Formue eller det, som han eller hun erhverver ved egen selvstændig Virksomhed skal være den andens Særeje eller underkastet dennes udelukkende Raadighed; ligeledes kan ingen af Ægtefællerne ved Ægtepagt betinge sig Fritagelse for at bidrage til Husholdningen og Børnenes Opdragelse og Undervisning, naar det ikke kan udredes af Fællesboet.

Ægtepagten skal underskrives af begge Parter; den maa stemples — og for at have Gyldighed over for Tredjemand, som f. Eks. i god Tro kunde købe Hustruens Ejendom af Manden — tinglæses. Indgaas Ægtepagten efter Ægteskabet, udkræves kgl. Konfirmation.

Oprettelsen af Ægtepagt er ved den ny Lov ikke bleven mere, men derimod noget mindre nødvendig end tidligere. Naar f. Eks. en Gaardejerske giver sig nu, vil Manden ikke kunne sælge Gaarden den næste Dag uden hendes Samtykke osv. osv.; men Loven har ved sin Fremkomst henvendt Opmærksomheden paa, hvor hensigtsmæssigt det undertiden kan være at træffe en Overenskomst om de formueretlige Forhold, forinden Ægteskabet indgaas. Vi behøver f. Eks. blot at nævne, at en Værtshusholders Enke taber sin Bevilling til at holde Værtshus ved at indgaa nyt Ægteskab, naar hun ikke forinden har afsluttet en Ægtepagt, hvorved Forretningen bliver hendes Særeje. (Se „Kv. og Samf.“ Nr. 13 d. A.).

I „Kv. og Samf.“ December Hefte for 1898 findes Lovforslaget; i April Hefte for 1899 findes de Forandringer, som dette Forslag har undergaaet inden det blev til Lov, og i Majheftet s. A. findes en udførlig Redegørelse af Højesterets sagfører *Svend Høgstebro* for, hvad der er det *nye* ved denne Lov.

Ægtepagten koster i Stempelafgift 1 Kr. af hver 600 Kr. af Formuen, som holdes uden for Formuefællesskabet (mindst 2 Kr.), og den suppleres ofte

ved et gensidigt Testamente. Ægtepagtens Tinglæsning skal ske ved Mandens Værneting og koster omtrent 7 Kr.

Indvielsen af Frk. Th. Langs Kvindeseminarium i Silkeborg.

Saa oprandt da endelig den 22. Juni, da Indvielsen skulde finde Sted.

Den er imponerende, den nye Bygning, som den staar der, høj, skinnende hvid, med det broncefarvede Tag, og den glinsende, gyldne Vejrhane paa Taarnet; og nu skulde den indvies.

Kl. 1½ kom Gæsterne og samlede i den store Gymnastiksal, der kan rumme ca. 300 Mennesker, og ogsaa omtrent blev fyldt til sidste Plads.

Unge, hvidklædte Piger med røde Silkeskærfe og Blomster fungerede som Festmarskaller, viste Gæsterne til rette og uddelte Sange. — Efter Afsyngelsen af „Alt staar i Guds Faderhaand“ besteg Pastor Munch fra Lille Næstved Talerstolen.

Han fremhævede, at det var vanskeligt for Skolen nu om Stunder at faa det Fag øverst, der var det vigtigste af alle de mange, der krævedes tagne med. Men hans inderlige Ønske var, at man aldrig her maatte tage Fejl af, hvilket der burde sættes øverst.

Seminarium betød Planteskole; herfra skulde mange udgaa til Gavn for vort Land, for de mange tusind Hjem; han ønskede da, at dette Seminarium maatte blive dem en god Planteskole, hvor der blev værnet om og vaaget over hver god og ædel Spire.

Efter at Pastor Munch havde sluttet, talte Pastor Viberg, Silkeborg. Han priste i høje Toner Kvinderne, og sagde ganske oprigtigt, at „vi Mænd“ havde meget at lære af dem. Der var deres store Styrke i Kærlighed, deres Renhed og Finhed, der gjorde, at de saa vidunderligt kunde finde Vej til Børnenes Hjerte og forstaa dem. Fremhævede endvidere de to Kvindeskikkelser Martha og Maria som Billeder paa Arbejde og Bøn, begge nødvendige for Livet; hans Bøn maatte da blive, at de unge, der gik ud fra Seminariet, maatte blive Kvinder, der forstod at forene baade Martas og Marias Egenskaber.

Efter hans Tale blev Bjørnsens „Jeg vil væge mit Land“ afsunget, Frk. Langs Medforstander, cand. theol. Beck og tilsidst Frk. Lang selv talte.

Ofte, sagde hun, havde Spørgsmaalet: „Hvorfor vil De dog bygge det Seminarium? lydt til hende, men hun vilde nu svare: fordi hun ikke kunde andet. Ingen anden Gerning havde som denne grebet hende og givet hende Interesse og Mod, for ingen anden kunde hun ofre sit Liv, og derfor havde hun gjort det.

Hos Frk. Zahle havde hun som ung set saa meget, der havde fyldt hende med Beundring, og der var Tanken vistnok undfanget; men efter hendes Rejser i Udlandet, hvor hun egentlig skulde besøge Børneskolerne, var hun blevet saa grebet af Interesse for Seminarierne, at hun havde ofret langt mere Tid paa dem, og var kommen hjem med Beslutningen modnet om at bygge et Seminarium efter sit Hoved og Hjerte. — Og efter meget Arbejde, mange Bekymringer og Anstrengelser var det nu lykkedes hende. Seminariet var bygget. Enhver vilde kunne forstaa, med hvilke Følelser hun stod her ved det fuldendte Værk, hvilken Taknemlighed og Glæde, der fyldte hende. Hun takkede dernæst alle, der paa forskellig Maade havde været hende til Hjælp og indbød Gæsterne til at se hendes forskellige Skolebygninger.

Det store ny Seminarium med de lyse Klasseværelser, Bibliotek og Læseværelse, Foredragssal, Samlingernes Sal og først og fremmest det prægtige Skolekøkken gjorde megen Lykke. Dernæst begav man sig rundt i de ældre Bygninger; Frk. Langs Børneskole, Seminariebørneskolen og For-skoleseminariet blev besøgte, og om Aftenen samlede igen over hundrede

Mennesker til den mere muntre Del af Festen.

I Gymnastiksalen var dækket og pyntet med Flag og Grønt, der var Lys og Musik og Feststemning over alle. Blandt Gæsterne var Frk. Zahle og Frk. Winteler fra Odense, Kultusminister Bjerre, Kontorchef Weis, Professor Sørensen, Oberstløjtnant Ram-sing, fra Sverrig Frk. Rönström og Lagerlöt, desuden var mange af Frk. Langs Slægt og mange Venner fra Silkeborg og langvejs fra mødte.

Der blev talt og sunget meget, flere Sange var forfattede i Dagens Anledning. Kronprinsregenten havde hædret Frk. Lang ved at sende sine gode Ønsker for hende og Seminariet pr. Telegram — og mange andre Telegrammer indløb. Et af dem lød saaledes:

Gid Solen aldrig maa gaa ned i Frk. Langs Riger og Lande, dette vil mange andre ogsaa være med til at ønske, fordi hendes Arbejde er baa-ret oppe af en mageløs Tro paa dets Storhed og Værd og en Energi, der er saa sjelden hos Kvinder. Maatte hendes Arbejde lønnes ved, at mange unge kom til hende med Lyst og frisk Mod til at lære; og drog fra hende, besjælede af samme Iver og Kærlighed som hun til Opdragerens storevelsignede Opgave.

a.

Dansk Kvinderaad.

Fru Ada Frederiksen, f. Monrad, har lovet at repræsentere Dansk Kvinderaads Formand Frk. Henni Forchhammer, ved de Sammenkomster af Kvinder fra forskellige Lande, som Præsidenten for det Internationale Kvinderaad, Mrs. May Wright Sewall, agter at foranstalte i Sommerens Løb.

Da Fru Frederiksen sender Korrespondancer fra Paris til „Kv. og Samf.“ vil Bladets Læsere stadig faa Underretning om, hvilke Møder, der holdes, og hvilke Emner man drøfter. Fru Frederiksen vil desuden repræsentere Dansk Kvindesamfund ved de Kvindekongresser, der afholdes i Paris i Sommerens Løb.

Kolding Latin- og Realskole.

Skolen har nu haft Fællesundervisning i tre Aar, i dette Skoleaar i alle Klasser undtagen 3. og 4. Eksamensklasse. I det ny Skoleaar vil Piger blive opflyttede i 3dje Eksamensklasse, saa at Fællesundervisningen snart vil være gennemført i hele Skolen. Der er ikke meget at sige om Fællesundervisningen ud over, hvad der er sagt i de tidligere Programmer. Skolen har aldrig haft Grund til at fortryde dens Indførelse, lige saa lidt af Hensyn til Disciplinen som til selve Undervisningen. Det er saa langt fra, at Pigerne er bleven overanstrengte, at de tvertimod maa siges gennemgaaende at have haft let ved at opfylde de til dem stillede Krav. I enkelte Klasser er de Drengene overlegne i Dygtighed, i andre er Standpunktet ens. Forholdet mellem Piger og Drengene i Klasserne og paa Pladsen er ligefremt og naturligt. De har Fællesundervisning i *alle* Fag, ogsaa Gymnastik. Gymnastikundervisningen i Underklasserne er ledet af en Lærerinde, i Overklasserne har der altid foruden Læreren været en Lærerinde til Stede. Pigerne har Valgfrihed over for *Haandarbejde og Sløjd*; flere har foretrukket det sidste Fag.

Den Tid er forbi, da Fællesundervisningen i Kolding Latin- og Realskole var Genstand for Kamp. Nu er den en fastslaaet Kendsgerning, som næsten alle finder ganske selvfølgelig. Fællesundervisningens Modstandere var ved dens Indførelse for tilbøjelige til at betragte denne Forandring udelukkende fra Skolens Side, — som en økonomisk Reform — og ikke tilstrækkelig opmærksomme paa, at den ogsaa betød en *Ret for Pigerne og disses Forældre*. Den af Kommunen støttede Undervisning var hidtil forbeholdt *Drengene*, Fællesundervisningens Ind-